

martina monošová

LEKCIE Z NENÁVISTI

MARENČIN PT

LEKCIE Z NENÁVISTI

Túto knihu s láskou venujem svojmu manželovi.

Martina Monošová
LEKCIE Z NENÁVISTI

MARENČIN PT

© Martina Monošová, 2013, 2022
© Marenčin PT, spol. s r. o., 2013, 2022
Jelenia 6, 811 05 Bratislava, Slovakia
www.marencin.sk marencin@marencin.sk
Cover © Martina Monošová
Layout © Marenčin Media, s. r. o.
949. publikácia, 2. vydanie

ISBN 978-80-569-0995-9 (viaz.)
ISBN 978-80-569-0996-6 (ePDF)
ISBN 978-80-569-0997-3 (ePub)

Moje poďakovanie patrí priateľkám
Zuzane Durcovej a Silvii Kučerovej za odbornú
pomoc pri otázkach z oblasti medicíny.

Naše hriešne konanie môže byť za istých príliš priaznivých alebo príliš nepriaznivých životných okolností ospravedlniteľné. No neodpustiteľné je nimi ospravedlňovať ustrnutie v týchto chybách.

Martina Monošová

1.

Oči mi skĺzli na číslice na mobile, ktoré ukazovali čosi po jednej a mňa takmer premkli výčitky, že jej mienim volať, ale nemohla som inak.

Prečo sa zlé veci stávajú vždy uprostred noci?

Lucia nemala dôvod prijať ma takto neskoro, ale napriek tomu mi čosi dodalo odvalu a zvolila som jej číslo. Býva najbližšie a v tomto chlade by som ľahko premrzla, kým by som došla inam. Na taxík som nemala a bankomat je ďaleko. Aspoň že som stihla schmatnúť kabát a kabelku!

Nikdy sme sa o tom za celé tie roky otvorene nerozprávali, no dlhovala mi to. Áno, dlhovala mi to za všetko, čo mi vtedy vyviedla, veď so Svetom sme už boli zasnúbení...

Kašľať teraz na Sveťa... to Miro je sviniar, čo ma vyhodil uprostred mrazivej marcovej noci z vlastného domu!

Hoci aj predtým sme sa pohádali a občas mu uletela ruka, nikdy ma neudrel tak, aby mi zanechal stopy na viditeľných miestach. Dnes sa čosi zmenilo. Od večera sa správal agresívnejšie než inokedy a vôbec mu nezáležalo na tom, kam ma udrie.

Znovu som si musela chytiť rozrazenú peru, pulzujúcu bolesťou. Už nekrvácala. Zato vo vlasoch mi navierala poriadna hrča! Na ľútosť teraz nie je čas. A po minu-

lých skúsenostiach sa na policajtov vykašlem rovno, aj tak ich má všetkých pod palcom a celkom zbytočne by som sa u nich dovoľávala spravodlivosti...

Teraz nemám inú možnosť, môžem sa obrátiť len na Sveťa a jeho ženu Luciu. Oni jediní z toho nevyrobia škandál hodný celého bulvárneho sveta. Už som v duchu videla tie palcové titulky: *Miro Vikár bije svoju ženu, hovoria svedkovia*.

Predtým som skúšala zavolať Sveťovi, ale bol nedostupný. Zhlboka som sa nadýchla a statočne som Luciino číslo, zvolené na mobile, aj vytočila.

* * *

Lucia ma vítala v župane a s prikvačeným pohľadom, no nad jej rozospatím veľmi rýchlo prevládla účasť, keď zbadala rany na mojej tvári. Zrejme som vyzerala horšie, než som predpokladala.

„Pod rýchlo, nech dnu nejde zima...“ Schmatla ma za ruku a zo mňa opadol strach, či si to v poslednej chvíli nerozmyslí. „Veď už je marec, ako to, že stále mrzne?“

Určite už dávno spala.

Takmer som jej závidela noci, keď môže človek pokojne spať a príchodu zurvalca sa nemusí obávať len vtedy, ak odišiel na služobku... a to bývalo, priznajme si, čoraz častejšie... Miro ma vyše roka podvádzal, ale od prvej bitky mi na tom akosi prestalo záležať. Keď vytriezvel, na druhý deň mi na ospravedlnenie vykúpil nejaký značkový obchod, lenže po čase ma zbil zas...

„Svetko nie je doma,“ oznámila mi Lucia, ako za mnou zatvorila dvere. Opatrne ma chodbou tlačila do novo zariadenej obývačky.

„Máte nový nábytok? Kedy ste to stihli?“ čudovala som sa, lebo sme u nich pred mesiacom trávili Valen-tína. Pozvala vtedy takmer celú ulicu.

V jej hlase som postrehla mierne pobavenie: „Nuž, Svetko sa chcel zasa realizovať aj doma... Preto som ti ustlala na gauči, aj host'ovskú prerábame. Hádám sa tu vyspiš. Dáš si kávu alebo niečo?“ spýtala sa pomerne studeným zdvorilým spôsobom a unavene zívla.

Prekvapovali ma protichodné pocity, ktoré sa mi to-čili v myslí. Tornádo Mirovej bitky, prežitej ani nie pred hodinou, bledlo v kontraste s útulnosťou tohto domu, obývačky a Luciinho domáceho vyžarovania. Pri pohľade na ňu ma zaplavoval pocit bezpečia – napriek neskorej hodine a jej županu akoby som sem prišla iba na kávičku – ale ja som mu nechcela podliehať.

Padla som do jej béžového kresla a nenápadne i podľa možnosti som si vystrela boľavé telo, aby som ho trochu uvoľnila. „Vďaka, Luci. Nedám si nič. Choď do postele. Ráno sa porozprávame, ak teda chceš o tom počuť...“

„Tak prinesiem nejaké náplaste, dezinfekciu... alebo rovno zavolám pohotovosť?“ premerala si ma smutno, lebo som nechtiac už niekoľkokrát zaaukala a sípla.

„Netreba...“ – no ona už odbehla po lekárničku.

Vrátila sa aj s pohárom vody. Zrejme do mňa plánovala dostať i nejaké lieky.

„Bola to len otázka času, Irka...“ vydýchla pomaly a v malej škatulke pohľadala náplast’.

„Ty si o tom vedela? Ved’ som nikomu nič...“

„... ani si nemusela,“ skočila mi do reči, ako si sadla oproti mne. Opatrne mi ošetrovala spodnú peru a nakoniec ju prelepila náplast’ou. „Miro je gráznel, vždy bol. Všetci dúfali, že si ho definitívne skrotila, ale už minule som si všimla tie tvoje modriny na nohe a okamžite som pochopila. Preto sa ťa teraz ani nemusím na nič pýtať.“

„Som ti vďačná... Za všetko...“ odvetila som ticho, ako som sa od nej nechávala ošetriť. Musela som preháňať slzy, ktoré sa mi tlačili do očí, no ja tu teraz revať nemienim! Zrejme je jej lútosť nákazlivá.

Na ospalej tvári sa jej objavil pokojný úsmev. „To nič. Rada to pre teba urobím... Ibalgin?“

Pokrútila som hlavou. „Nechcem tabletky...“ No celé telo sa mi začínalo triasť, ako mi opadával adrenalín.

„Tak možno dačo ostrejšie... Počkaj, prinesiem...“ a v momente sa už aj vrátila s fliaštičkou koňaku.

Jej starostlivosť ma dojímala. Dávno sa o mňa nikto takto nestaral. Spôsob, akým okolo mňa skákala a celá jej prvá pomoc vo mne vyvolávali zabudnutú dôveru. Akoby sme boli najlepšie kamošky, ako sestry. Takmer som pochopila, prečo jej Sveťo dal vtedy prednosť pred mnou. Čas asi vážne zahojí všetky rany.

Vážne? Zahojí? Alebo sa stále cíti vinná? Po všetky tie roky? Alebo ma iba ľutuje...

Naliala do dvoch kališkov z koňaku, strčila mi jeden

do ruky, pritukla si so mnou a posmeľujúco sa usmiala. „A šup tam s ním, rovno na ex!“

Poslúchla som ju a štamperlík do seba hodila na jedno nadýchnutie. Najskôr ma striaslo a vzápätí sa mi v celom tele rozlialo upokojujúce teplo.

„Ešte jeden?“ otrčila mi fľašku, no odmietla som.

„A netreba niekomu zavolať? Do butiku? Lebo zajtra len ťažko pôjdeš do roboty...“

Iba som mávla rukou. Nemala som silu vysvetľovať jej, že aj s mojím butikom je za týchto okolností zrejme už koniec. Vždy som ho viedla ja, ale papierovo ho vlastnil môj muž. Tvrdil mi, že by som sa iba zbytočne zatažovala daňovými hlúposťami a za tovar by aj tak platil on. Teda načo preháňať účtovníctvo cez dvoch majiteľov? Náhle mi došlo, do akej pasce ma dostal a opäť sa mi rozbúchalo srdce. Som naňho totálne odkázaná!

„Dobre. Tak na práčke máš prichystaný uterák i nočnú košeľu,“ pokúsila sa o ďalší upokojujúci úsmev. „Kde je kúpelňa, vieš. Pokojne sa môžeš osprchovať – keď raz Paťka zalomí, spí ako zarezaná. Keď sa chceme so Sveťkom...“ zasekla sa, ako si uvedomila, že to s dôvernosťou prehnala. Stretli sa nám pohľady, ona hned' sklopila zrak, odkašľala si a rýchlo pokračovala: „Ráno ťa budeme trochu rušiť, lebo s Paťkou máme na pol deviatu časenku k zubárovi na strojček. Maťka zobral Sveťko so sebou na služobku do Frankfurtu, keď už majú v škole tie prázdniny. Ale ty si pokojne pospi, oddýchni si, nikam sa neponáhľaj. Najneskôr o jedenástej sme naspäť. Tak si potom urob raňajky

z hocičoho, čo tam nájdeš a na čo budeš mať chuť. Veď vieš, kde máme kuchyňu... Tú Svetko ešte neprerobil, blázonko môj posadnutý...“

Sledovala som, ako sa jej od nervozity slová o seba zadržávali. Pritom vstala a, stále rozprávajúc, sa pomaly presúvala k chodbe.

Práve sme absolvovali náš najdlhší dialóg v živote, a nielen odkedy mi ukradla snúbenca.

„Tak dobrú noc, Irka...“ rozlúčila sa náhle, pri schodoch sa zvrtila a už jej nebolo.

Bojí sa ma, alebo to iba z rozospatosti s milotou celkom prepískla a zabudla, že my dve nie sme *takéto* kamarátky?

Možno len chcela byť priateľská na ženu, ktorú práve manžel zbil a vyhodil z domu...

... a ktorá práve stratila všetko.

Stratila? Naozaj? Nepreháňaj, Irka!

Alebo že by sa bála, že si začnem vylievať srdce...

... alebo že urobím nejakú inú nepríjemnú scénu...

Jej správanie ma celkom zaskočilo. Na deväťdesiat percent som si bola istá, že ma nevyhodí, že u nich budem môcť prespať. Veľmi dobre vie, že z našich známych bývajú najbližšie – tak kam som mala ísť uprostred noci a s dvoma eurami v hotovosti v peňaženke? Prečo som práve dnes musela na obed pozývať moju predavačku Miladu? A bankomat v našej časti mesta široko-daleko nenájdeme.

Nečakala som, že Lucia bude ku mne milá! Je ťažké nenávidieť niekoho, kto sa správa milo...

... lenže je ľahké byť milá, keď si žije tento svoj ideálny život. Keby bola aspoň tučná, hlúpa alebo aspoň rýchlejšie starla! Lucia má úplne všetko, o čom si iní hádam ani snívať nedovolia: dve krásne deti, pozorného muža, jeho kariéra, majetok a sama stále vyzerá ako modelka! Toto všetko mohlo byť moje. Moje! *MALO* to byť moje! A, predovšetkým, Svetlo mal byť môj...

... a nevolala by som ho Svetko – ako nejaké neškodné šteňa! Veď Svetlo je aj po tých dvadsiatich rokoch stále ten najchrumkavejší chlap, akého som kedy spoznala, a to aj napriek vyholenej hlave, ktorou maskuje plešinku, lebo tá mu úplne zdevastovala jeho dávno husté blondavé kučery.

Je nehanebne nespravodlivé, ako chlapi okolo štyridsiatky opeknejú a získajú taký ten šmrnc životom ostrieľaného *Muža*, ktorý má na dosah ruky dobytie každého raja...

Ach, Svetlo! *Môj Svetlo!*

2.

Pomedzi závesy škúlilo do obývačky príjemné, no ešte pomerne skúpe predpoludňajšie slnko.

Keď som precitla a pokúsila sa otvoriť oči (pravé som pre opuch nemohla), moja prvá myšlienka sa ma pokúsila oklamať. Zazdalo sa mi, že som niekde na dovolenke. No vzápätí som si uvedomila, čo sa v noci stalo. Stiahlo mi hrdlo. Premkla ma neistota, smútok, sklamanie. A pritom kdesi hlboko, tak hlboko, že som

si tým ešte sama nemohla byť istá, začalo vo mne klíčiť čosi neznáme, temné, čosi, čo mi raz vženie novú silu do žíl...

Od dnešnej noci sa viac nemôžem tváriť, že sa nič nedeje... ale zatiaľ nechcem nič riešiť. Zatiaľ som na život príliš slabá.

Chcela som sa schúliť, rukami sa objasť, lenže keď som sa pohla, moje telo protestovalo ostrou bolesťou. Ironicky som sa nad sebou usmiala: predpoludnie v cudzom dome rozhodne nesľubovalo dovolenkový pokoj!

Matne som si pamätala, ako ráno Lucia navigovala Paťku, aby ma nerušila, lebo dievčatko sa zaujímalo, prečo u nich na gauči v obývačke spí teta. Musím vyzerať otrasne, keď ma ani nespoznala!

Prečo vlastne spím u nich na gauči? vzdychla som nad sebou v duchu. Ako nejaká chudobná príbuzná.

I ďalej som sa tvárila, že ma nezobudili, a keď odišli, v tomto dome sálajúcom rodinnou pohodou, som ešte na pár ďalších milostivých momentov zaspala. Realita mi predsa neujde, alebo...?

Napriek fyzickej bolesti som sa teraz na gauči posadila. Opatrne našlapujúc som sa dovliekla do kúpeľne. Tam som zo seba zhodila spotenú modrú bodkovanú nočnú košeľu, čo mi večer požičala Lucia a prehodila som ju cez práčku. Ktovie, koľkokrát ju práve v týchto bodkách Sveťo pomiloval?

Meravo som vošla do vane, zatiahla látkový záves a neobratne pustila sprchu. Objatie teplej vody postupne zmiernilo najpálčivejšie bolesti, ako vždy uvoľnilo

stuhnutosť svalov. Občas ma poštipal väčší alebo menší vodou oživený škrabanec.

Voda vo mne prebúdza odvalu. Napadlo mi, že možno ešte nie je všetko stratené. Veď toto nemôže len tak prejsť ani Mirovi Vikárovi! Nemôže ma predsa vyhodiť na ulicu ako nejakého prašivého psa? Čo tie roky nášho spoločného života? A čo náš majetok? To všetko nie je len jeho a nežijeme niekde v arabskom svete, kde má žena hodnotu dobytká!

Po sprche som si vo veľkom zrkadle prezerala škody na svojom tele a pri pohľade na modriny, opuchy a odreniny na mňa znovu doľahla slabosť sebaľústi. Iskierka odvahy zhasla. Najväčšiu modrinu som našla na chrbte, čo-to na zadku a stehnách – to ako som sa schúlila na dlážke v kuchyni pri jeho najhoršom ataku – a pri sprchovaní ma okrem pery, na ktorú som zabudla, výrazne poštipalo ešte aj pravé rameno. Vôbec som si nepamätala, kedy ma tam udrel.

Prvé útoky mi zvykol kompenzovať drahými darmi, dnes však na ne kašľal. Niežby mi na nich záležalo, veď ani všetko zlato sveta nemohlo vyvážiť tú hrôzu! Ale prečo som to nechala zájsť až takto ďaleko? Prečo som to neriešila už vtedy po prvom incidente? Teda: riešila som to, ale polícia mi proti Mirovi nijako nepomohla a všetko sa napokon ututlalo. Iba čo sa mi vysmial, keď mi prišla poštou z polície odpoveď, že dôkazy, ktoré som predložila, sú nedostatočné. Oficiálny spôsob som už nikdy viac nevyhľadala, ibaže najhoršie bolo, že som prestala hľadať akýkoľvek spôsob, ako sa proti nemu brániť.

Okrem toho som dúfala, že sa to nikto nedozvie. Nezniesla by som, aby ma niekto lutoval.

Od detstva totiž neznášam slabosť. Neznášam, ak niekto ukazuje svoje city celkom cudzím ľuďom. Najodpornejšie je hádam, ak ktosi čaká za svoje city výhody. Ako napríklad tie programy v telke, kde účastníci za dojímavý príbeh zinkasujú nielen peniaze, ale i pozornosť či umelú účasť od rovnako bezcitných, ako sú sami. Lebo všetko je to iba hrané, neúprimné a pre cieľový efekt „pohnúť s ľuďmi“. Aké odporné divadlo!

Veď pravé city si predsa každý chráni, nie? Sú jemné, krásne a také čisté, že na dennom svetle by sa hneď vyparili. A kto citlivý a schopný pravých citov by riskoval, aby ktokoľvek ďalší posudzoval, hodnotil či vôbec videl všetky tie krásne emócie, ktoré z nás robia ľudí a odlišujú nás od primitívnejších stvorení? Zdá sa mi menej poburujúce nechať ľudí súložiť na verejnosti, než zisťne ukazovať svoje najintímnejšie city!

Nezniesla by som, aby ma lutovali, lebo ma muž bije!

A tiež by som nepripustila, aby sa toto pretriasalo v bulvári. Akoby nestačili tie narážky, čo som musela znášať doteraz!

Keď som si dala zväčšiť prsia – tak veľmi po tom túžil – písali o tom pri každej príležitosti, akoby sa nič iné na Slovensku ani nedialo. *Minister kultúry urobil pri otvorení novej galérie také a také faux-pas, ale to všetko iba preto, lebo sa medzi hosťami objavila Irena Vikárová so svojimi novými prednosťami* – na tej fotke sa vážne zdalo, že hľadá mojím smerom.

Alebo: Naša krajina nemá na nové uniformy pre hradnú stráž, lebo veľkopodnikatelia neodvádzajú dane a dávajú svojim ženám – povädnutým štyridsiatničkám – robiť prsia. Toto ma vážne naštválo. Po prvé, mám iba tridsaťosem, vtedy len tridsaťpäť, a aj keď ma nemenovali, strčili tam na ilustráciu tú moju nepodarenú fotku v bikinách, čo ma nejaký druhotriedny paparazzo odchytil v Nice. Nikdy sa už nespoľahnem na dovolenku na „súkromnej“ pláži. Človeka nájdú všade. A čo by teda asi vyvádzali, keby sa prevalilo, že pán poisťovací veľkopodnikateľ Miroslav Vikár svoju ženu bije?

Hlavne, že ma zatiaľ nikdy neudrel do prs. Na to asi implantáty nebudú stavané...

Nechcela som nové prsia, a napokon som to aj tak podstúpila úplne zbytočne: našiel si mladšie, mnohokrát dokonca ešte plochejšie, než som bývala ja pred operáciou. No najponížujúcejšie asi bolo, ako sa s tým predom mnou napokon vôbec neskrýval.

Vážne som si myslela, že takto jednoducho vyriešim všetky naše intímne problémy?

Prsia napokon vyzerali naozaj krásne, no Miro so mnou po operácii spal iba trikrát. Pred rokom, ten posledný raz, čo sme sa milovali, sa mi zazdalo, že sa všetko môže vrátiť do starých kolají. Prekypoval neznámou nehou a láskal ma nielen na tých veľkých prsiach, neponáhlal sa... Dokonca ma potom ani niekoľko mesiacov nezmlátil.

V Luciinej kúpeľni som dlho čumela na svoju tvár v zrkadle. Zdalo sa mi, že ju nespoznávam. Nevidela

som za ňou seba a ani tú silu, ktorá ma dokázala posúvať dopredu aj v tých najhorších dňoch. Vždy som vedela, čo bude ďalej a asi preto som sa na Mira nikdy nestťažovala, nikomu som o tých jeho útokoch nehovorila. Zrejme som kdesi v kútiku duše dúfala, že to raz musí prestať. A rovnako ani teraz som sa nechcela kúpať v záchvate sebalútosti – hysterkami som ja vždy opovrhovala. Veď schopná žena si nedá ubližovať, schopná žena dokáže riadiť vlastný úspešný život, schopná žena predsa...

Ach, bože...

Nie že sa rozreveš, ty hlupaňa! *Nerev!!!*

Zhlboka som sa nadýchla.

Už večer som si zakázala poddať sa tomu. No smútok, čo vo mne začal tlieť už včera večer, keď som si opatrne umývala tvár, nado mnou teraz pri pohľade na tvár s náplastou cez peru a opuchnuté oko celkom prebral kontrolu. Hoci som stále statočne odolávala a odvrátila som sa, vyskočil zo zrkadla, celú ma zamotal ako zvieru, chytené do siete, aby ma napokon stiahol, až som ani nevedela dýchať.

Oprela som sa o okraj vane a pokúsila som sa ovládnuť...

... a odolala by som, nerozrevala by som sa, ibaže ma dostalo čosi, čo som náhle pochopila: nemám si na seba obliecť nič *čisté* a ani nič *moje vlastné!* Mám tu len tie spotené, špinavé a zakrvavené veci, v ktorých som v noci prišla!

Na misky váh môjho krehkého sebaovládania spadla